

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06385/2017-ERU

Ostrava 1. listopadu 2017

Č. j. 06385-3/2017-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-06385/2017-ERU s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], bytem [REDAKCE], [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku pan [REDAKCE], narozený [REDAKCE], bytem [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným z přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, kterého se dopustil z nedbalosti tím, že v rozporu s ust. § 46 odst. 8 písm. c) energetického zákona prováděl dne 29. března 2017 v ochranném pásmu vedení vysokého napětí 22 kV v obci Rotava, ul. [REDAKCE] před domem č. p. [REDAKCE] za užití vysokozdvíhací plošiny ořez větví břízy plotostřihem, přičemž došlo ke vzniku elektrického oblouku, který ho zasáhl a došlo u něho ke krátkému bezvědomí a drobným zraněním na levé ruce bez vzniku pracovní neschopnosti, a tím k porušení zákazu provádění činností, které by mohly ohrozit spolehlivost a bezpečnost těchto zařízení nebo ohrozit život, zdraví či majetek osob.

II. Podle ust. § 90 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona ukládá pokuta ve výši 7 000 Kč (slovy: sedm tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 33917.

Odůvodnění

Dne 30. května 2017 bylo Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona postoupeno Státní energetickou inspekcí pod č. j. [REDAKCE] usnesení o postoupení věci spolu se spisovým materiálem Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, obvodního oddělení Rotava (č. j. [REDAKCE]), týkající se oznámení přestupku, kterého se měl dopustit [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE].

Po prostudování podkladů obsažených ve spisovém materiálu Policie ČR správní orgán dospěl k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání účastník řízení dopustil a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ust. § 3 správního řádu a proto přistoupil v souladu s ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Účastník řízení uvedl, že je živnostníkem v oboru zednictví a stavební práce, dále je držitelem průkazu obsluhovatele pracovní plošiny a zdvihacího zařízení ev. č. [REDAKCE], na základě kterého je oprávněn obsluhovat pohyblivé pracovní plošiny a zdvihací zařízení typu MP 16 a VP 25, přičemž základní zkoušku vykonal dne 25. září 2009 a poslední opakované proškolení absolvoval dne 15. září 2016. Plošinu MP 16 obsluhoval dne 29. března 2017. Je živnostník a pracuje pouze pro ROTAS STROJÍRNY spol. s r.o. Panem [REDAKCE] mu bylo jako soukromníkovi nabídnuto, aby provedl ořez stromů na pozemku naproti jeho domu. To se domluvili několik dní předem ústně, žádnou smlouvu o provedení této práce nesepisovali. Práci prováděl jako soukromá osoba v rámci výpomoci. K tomuto účelu mu pan [REDAKCE] dal k dispozici vozidlo Avia 31K [REDAKCE], se kterým přijel na místo pan [REDAKCE]. Účastník řízení přijel na místo kolem 13.00 hodin. To už na místě byli pan [REDAKCE] společně s vozidlem. Pan [REDAKCE] mu vozidlo Avia 31K [REDAKCE] přistavil na místo, kde mělo dojít k prořezávání větví bříz, a účastník řízení si auto ukotvil a poté si vzal motorovou pilu a plotostřih a nastoupil do koše montážní plošiny. Plošinu ovládal sám. Účastník řízení byl oblečen v montérkách a měl na sobě pracovní rukavice a pracovní boty. Neměl žádnou pokrývku hlavy ani přilbu. Když vyjel nahoru k větvím, tak blíž byl telefonní kabel a ve vzdálenosti kolem 2 metrů mezi ním a vedením vysokého napětí byly ještě větve stromů. Vodiče vysokého napětí byly tři a má v nich být napětí 22 kV a vedou od pole směrem k ulici [REDAKCE] a pak ještě dál. Poté, co vyjel s plošinou nahoru, tak zřejmě elektřina probíla do něho, protože pak si účastník řízení už nic nepamatuje. Ví pouze, že na místě byla záchranka a že s ním někdo mluvil. Byl převezen do nemocnice v Sokolově a následně do Prahy do popáleninového centra Fakultní nemocnice Královské Vinohrady. Zde byl 2 dny a poté podepsal revers a odjel domů. V době kdy dostal elektrický výboj, bylo slunečno, vítr nefoukal. Pokud se týká školení bezpečnosti práce a školení pro práci ve výškách, to je obsaženo v opakovaném školení pro obsluhovatele pohyblivých pracovních plošin. Školení na používání motorové pily nemá, uvedeného dne chtěl použít pouze plotostřih, protože se jednalo o malé větvičky.

Pan [REDAKCE] uvedl, že je zaměstnán u společnosti ROTAS STROJÍRNY spol. s r.o., kde dělá pomocné práce. Dne 29. března 2017 za ním přišel mistr a řekl

mu, aby si vzal někoho k sobě, že půjdou nahoru na Rotavu k panu řediteli [redacted] sestříhat nějaké stromy a posbírat větve. Pan [redacted] řekl svému bratrovi [redacted] a poté šli za panem [redacted], který je firemním autem zavezl na místo. Potom přijel mistr s panem [redacted], kterého tam vysadil a vzal pana [redacted] dolů, aby opět nahoru na Rotavu mohl dovézt Avii s plošinou. Tak se také stalo. Pan mistr šel potom na zahradu pana ředitele něco dělat a pan [redacted] zaparkoval Avii u stromů, které se měly prořezat. Následně pan [redacted] auto ukotvil. Účastník řízení nastoupil do plošiny a vzal si s sebou křovinořez. Na sobě měl v tu dobu montérky, pracovní boty, byl bez rukavic, bez přilby, bez ochranných brýlí. Účastník řízení začal ovládat plošinu ovládacími pákami v koši a takto vyjel trochu nahoru a tím křovinořezem začal pořezávat větve. Pak tam byl jeden o něco vyšší strom a ten chtěl pan [redacted] také prořezat. Vyjel tedy plošinou nahoru a musel se s ní vyhnout telefonnímu vedení, tak s ní manipuloval tak, že s ní pootočil a pak vyjel výš. Na to se pan [redacted] díval. Jak vyjel účastník řízení nahoru, tak byl asi 1,5 m od vodičů vysokého napětí, což pan [redacted] zjistil potom. Nahoru se podíval poté, co uslyšel ránu, jak pan [redacted] upadl na podlahu plošiny. Potom nastal zmatek, když viděli pana [redacted], jak se třese, a tak na něho volali, aby neupadl do bezvědomí. Pan [redacted] běžel k plotu pana [redacted] a křičel na mistra. Ten hned přiběhl k plošině, spustil ji dolů, a když byla dole, tak všichni čtyři pana [redacted] vytáhli z plošiny na zem. Potom žena pana [redacted] nebo mistr zavolali záchranku. Pan [redacted] nebyl přítomen u domluvy pana [redacted] a pana [redacted].

[redacted] uvedl, že pracuje brigádně u společnosti ROTAS STROJÍRNÝ spol. s r.o. Dne 29. března 2017 za ním přišel dopoledne mistr, kterého zná pod jménem [redacted]. Ten mu řekl, že má jít nahoru k domu, kde bydlí ředitel pan [redacted], že tam bude sbírat větve. Nahoru jel s panem [redacted] a bratrem [redacted] Dacii. V Dacii měli lopatu, motorovou pilu a křovinořez. Na místě je pan [redacted] i s nářadím vysadil. Na místě byl i pan [redacted], který zde řezal větve s křovinořezem. Když už na větve stromu nedosáhl, tak pan [redacted] odjel tou Dacii zpět do společnosti. Celou dobu byl s nimi na místě mistr [redacted]. Po nějaké době na místo přijel zpátky pan [redacted], který tam přivezl Avii s vysokozdvížnou plošinou. Tu zaparkoval přes ulici naproti ředitelovu domu na trávě. Potom [redacted] nastoupil s křovinořezem do koše vysokozdvížné plošiny a začal ji sám ovládat. Pan [redacted], jeho bratr a pan [redacted] zatím sbírali větve v okolí, které předtím nařezal pan [redacted]. Pan [redacted] z plošiny ořezával větve a pracoval tak cca hodinu a půl. Potom po čase pan [redacted] uslyšel ránu a následně viděl pana [redacted] jak leží na podlaze. Pan [redacted] spolu s ostatními na něho volali, ale nijak nereagoval. Plošinu spustil dolů pan [redacted], následně vyprostili pana [redacted] z plošiny na zem, měl popálený vršek hlavy. [redacted] hned volal záchranku a všichni se snažili pana [redacted] probrat. Ten den byl poměrně velký vítr a vodiče se hýbaly.

Pan [redacted] uvedl, že ve společnosti ROTAS STROJÍRNÝ spol. s r.o. vykonává funkci garážmistra a stará se o techniku. Dne 29. března 2017 byl požádán mistrem [redacted] Illkem, aby dovezl k domu pana [redacted] dva Romy, jejichž jména nezná, kteří zde měli sbírat větve po prostříhu stromů před domem. Vyjeli tedy služebním autem Dacia Logan na uvedené místo. Následně na místo přijel i mistr [redacted], který přivezl nákladňák s kontejnerem, do něhož se větve potom házely. Po nějaké době ho mistr poprosil, aby dovezl na místo ze společnosti ROTAS STROJÍRNÝ spol. s r.o. vysokozdvížnou plošinu, což také učinil. V té době tam již byl pan [redacted], který měl z plošiny ořezávat větve tří bříz. Po nějaké půlhodině na něho volal jeden ten Rom „koukněte se, haló, koukněte se“ a on se podíval na plošinu. Ta se v té době nacházela cca 1,5 - 2 m od vodičů vysokého napětí a v koši na podlaze ležel [redacted] a třásl se. V tu dobu měl s sebou v koši motorové nůžky na zastříhávání živých plotů. Pan [redacted] neuměl plošinu zastavit, a proto

křičel a pískal na pana [REDACTED], který byl v tu dobu přes silnici v zahradě domu pana [REDACTED]. Během chvíle pan [REDACTED] přiběhl, přepnul ovládání plošiny a sjel s ní dolů. Potom s dalšími osobami vyprostil pana [REDACTED] z plošiny a dal ho do stabilizované polohy. Pan [REDACTED] neví, zda je pan [REDACTED] zaměstnaný u společnosti ROTAS STROJÍRNY spol. s r.o., potkává ho tam na obědě.

[REDACTED] uvedl, že pracuje jako mistr ve společnosti ROTAS STROJÍRNY spol. s r.o. Jak došlo k zasažení [REDACTED] elektrickým proudem, neviděl. Pouze viděl, jak byl [REDACTED] v koši vysokozdvizné plošiny skrčený v dřepu. [REDACTED] jako jediný umí ovládat plošinu. V době, kdy k ní přišel, bylo ovládání přepnuté na ovládání z plošiny. Proto přepnul ovládání na Avii a poté s plošinou sjel dolů a pana [REDACTED] vyprostil. Pan [REDACTED] není zaměstnancem firmy, ale externistou, který občas dělá nějakou práci pro pana [REDACTED].

[REDACTED] uvedl, že s panem [REDACTED] si vzájemně vypomáhají, jedná se o přátelskou výpomoc. [REDACTED] se více jak dvacet let stará o pozemek, který je naproti jeho domu č. p. [REDACTED] v ul. [REDACTED] v Rotavě. V rámci péče o tento pozemek průběžně seká trávník, vysazuje stromy a stará se o zeleň na tomto pozemku. Jmenovaného požádal, zda by neprovedl úpravu vzrostlejších břízů, přičemž mu dal k dispozici vysokozdviznou plošinu na podvozku Avie, kterou je [REDACTED] oprávněn ovládat a absolvuje pravidelné školení. Vysokozdvizná plošina je majetkem společnosti ROTAS STROJÍRNY spol. s r.o., jejímž je [REDACTED] jednatelem. S plošinou na místo vyjel pan [REDACTED]. Pak tam s ním byli [REDACTED], kteří mu měli pomáhat. Daného dne vyjžděl od svého domu do společnosti s tím, že si všiml, že pan [REDACTED] se začal připravovat na prořezávku stromů. V době, kdy přijel na místo události, pan [REDACTED] ležel přikrytý pokrývkou na trávniku u Avie a byl při vědomí.

Z průkazu obsluhovatele pracovní plošiny, zdvihacího zařízení evid. č. [REDACTED] správní orgán zjistil, že byl vystaven účastníku řízení pro obsluhování pohyblivých pracovních plošin a zdvihacích zařízení MP 16, VP 250. Základní zkoušku účastník řízení vykonal dne 25. září 2009, poslední opakované školení dne 15. září 2016.

Ze zprávy Fakultní nemocnice Královské Vinohrady správní orgán zjistil, že zde byl [REDACTED] hospitalizován od 29. března 2017 do 31. března 2017, po úrazu elektrickým proudem a krátkém bezvědomí bez pádu a bez dalšího traumatu.

Ze zprávy ČEZ Distribuce, a. s., správní orgán zjistil, že k události došlo v blízkosti distribuční soustavy vysokého napětí 22 kV, 3x50 AlFe, č. údržbového úseku [REDACTED]. Při pohybu nebo pracích v blízkosti elektrických vedení vysokého napětí se nesmí osoby, předměty, prostředky nemající povahu jeřábu přiblížit k živým částem – vodičům blíže než 2 metry (dle ČSN EN 50110-1).

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se dopustí fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona.

V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu provádění činností v ochranném pásmu elektrizační soustavy podle ust. § 46 odst. 8 písm. c) energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání

v ochranném pásmu, které by mohlo ohrozit spolehlivost a bezpečnost provozu zařízení elektrizační soustavy, nebo ohrozit život, zdraví či majetek osob.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) jednání v ochranném pásmu elektrizační soustavy, které by mohlo ohrozit spolehlivost a bezpečnost těchto zařízení nebo ohrozit život, zdraví či majetek osob. Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu je nutné konat pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí, jako je např. nejvyšší míra opatrnosti a vysoký stupeň obezřetnosti, tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení. V daném případě není na základě vyjádření účastníka řízení a ze získaných podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 29. března 2017 práce, při kterých došlo v ochranném pásmu vedení vysokého napětí k ohrožení života a zdraví. Přestupek, kterého se měl účastník řízení dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že účastník řízení jako osoba znalá si měl být vědom všech rizik spojených s pracemi v blízkosti vedení vysokého napětí a nutnosti provádět práce v ochranném pásmu s nejvyšší mírou opatrnosti.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu vedení vysokého napětí, a jakým způsobem účastník řízení práce v ochranném pásmu prováděl.

Podle ust. § 46 odst. 3 písm. a) bodu 1. energetického zákona ochranné pásmo nadzemního vedení je souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými po obou stranách vedení ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo na vedení, která činí od krajního vodiče vedení na obě strany u napětí nad 1 kV a do 35 kV včetně pro vodiče bez izolace 7 m.

V příkazním řízení bylo přitom dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spise, že účastník řízení prováděl činnost v blízkosti nadzemního vedení vysokého napětí s napětíovou hladinou 22 kV. Účastník řízení tedy věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy a v jeho blízkosti. Vzhledem k tomu, že došlo k újmě na jeho zdraví, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval při své činnosti s maximální opatrností.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 46 odst. 8 písm. c) energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu elektrizační soustavy, ohrožení života, zdraví či majetku osob, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k jeho újmě na zdraví, které si vyžádalo dvoudenní hospitalizaci v nemocnici bez následné pracovní neschopnosti.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona lze uložit podle ust. § 90 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů pokutu až do výše 100 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Vzhledem k výše uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku povahy a závažnosti přestupku ve smyslu ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu příkazního řízení vyšlo najevo, že úmyslem účastníka řízení zajisté nebylo ani poškození zařízení elektrizační soustavy, ani přivodění si úrazu, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti polehčující.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu zařízení elektrizační soustavy je třeba konstatovat, že sice nedošlo k poškození zařízení elektrizační soustavy, ale došlo k poškození zdraví bez následné pracovní neschopnosti, což správní orgán hodnotí jako přitěžující okolnost.

Za polehčující okolnost správní orgán považuje skutečnost, že účastník řízení neohrozil na zdraví, životě nebo majetku jiné osoby.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Účastník řízení se ke svému jednání přiznal, což hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost. Účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a lze tedy konstatovat, že porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Správní orgán má za to, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tedy při samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence účastníka řízení. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje pokutu ve výši 7 000 Kč za zcela přiměřenou míře a významu

chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň tak pokuta může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Výše uložené pokuty současně odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech dle ust. § 2 odst. 4 správního řádu.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
vedoucí oddělení správních řízení Ostrava